

Dr. Pálffy Ilona

Elnök

Nemzeti Választási Iroda

Elnöki Titkárság

Budapest

Alkotmány u. 3.

1054

Postai cím:

Budapest

Pf. 547.

1397

Tisztelt Elnök Asszony!

Az alábbiakban egyes Helyi Választási Irodák (HVI) hibás tájékoztatási gyakorlatára szeretnénk felhívni a figyelmét, és felszólítjuk, hogy haladéktalanul helyesbítő tájékoztatást kezdeményezzen, valamint a Helyi Választási Irodákkal való szorosabb együttműködés, illetve hatékonyabb szakmai ellenőrzésük segítségével vessen véget a választópolgárok félretájékoztatásának.

Közvetlenül az érintett választópolgároktól arról értesültünk, hogy több, a 2014-es országgyűlési választásokon szavazatát az amerikai kontinensen leadni kívánó választópolgár is hibás értesítést kapott a szavazás időpontjáról. Az érintett állampolgárokat külképviseleti névjegyzékbe való felvételi kérelmükre reagálva az illetékes Helyi Választási Iroda – törvényi kötelezettségének eleget téve¹ – értesítette a külképviseleti névjegyzékbe történt felvételükről. Azonban több, Magyarország New York-i Főkonzulátusán illetve Magyarország Washington DC-ben található nagykövetségén szavazni kívánó, a külképviseleti névjegyzékbe felvett polgárnak küldött értesítés 2014. április 6-át jelöli meg a szavazás dátumának, holott az amerikai kontinensen a szavazás dátuma 2014. április 5-e.²

A külképviseleti szavazás különféle helyszínekre érvényes dátumáról természetesen máshol is elérhető információ.³ Ugyanakkor semmi nem indokolja, hogy a választópolgár egy, a választások megszervezéséért felelős állami szervtől kapott hivatalos tájékoztatás pontosságát megkérdőjelezze és felülvizsgálja. A félrevezető tájékoztatás egyik valószínűsíthető eredménye tehát az, hogy a félretájékoztatott választópolgár szándéka ellenére részt sem tud venni a választásokon. Tekintettel arra, hogy a hibás értesítő a szavazás tényleges dátumánál *későbbi* időpontot jelöl meg, az értesítés nyomán a szavazás helyszínére érkező választópolgárnak esélye sincs választójoga gyakorlására.

Ugyanakkor köztudott, hogy – különösen az Amerikai Egyesült Államokban, ahol az ország kontinensnyi földrajzi kiterjedése ellenére csupán három helyszínen lehetséges szavazni – a

¹ A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 116. § (2) és 259. §

² Ve. 269. § (2): „Az amerikai kontinensen létesített külképviseleteken a magyarországi szavazást megelőző napon, helyi idő szerint 6 és 19 óra között lehet szavazni.” Valamint ld. A 2014. április 6. napjára kitűzött országgyűlési képviselő-választás eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról szóló 3/2014. (I. 20.) KIM rendelet 43. § „Az amerikai kontinensen létesített külképviseleteken 2014. április 5-én, helyi idő szerint 6.00 és 19.00 óra között lehet szavazni.”

³ Például: http://www.valasztas.hu/hu/ovi/670/670_0.html#_Toc373834012

választásokon részt venni kívánó magyar állampolgárok nagy része jelentős időt és anyagi erőforrásokat kell fordítson a szavazás valamelyik helyszínére történő utazásra, hogy választójogát gyakorolhassa. Ha tehát a választópolgár a félretájékoztatás következtében nem tud szavazni, az alapjogsérelmen túl jelentős anyagi kár is éri. Azonban még ha a választópolgár értesül is a tájékoztatás hibás mivoltáról, addigra már – az eredetileg is komoly terhet jelentő erőforrás-befektetéshez képest – csupán további anyagi áldozatok árán tud részt venni a választásokon. Hiszen a költségek minimalizálása érdekében a választópolgárok akkor járnak el racionálisan, ha minél hamarabb szervezik meg utazásukat a szavazás helyszínére, azaz mire a szavazás dátumára vonatkozó helyes információ birtokába jutnak, addigra valószínűleg már megszervezték utazásukat – egy hibás dátumra alapozva –, és azt komoly költségek árán (pl. repülőjegy újrafoglalása) újraszervezni kénytelenek.

Összességében tehát a Helyi Választási Irodák félrevezető tájékoztatási gyakorlata egyrészt megakadályozhatja a külképviseleten szavazni kívánókat választójoguk gyakorlásában, s ezzel komoly alapjogsérelmhez vezet, másrészt még szerencsés esetben is kárt okozhat nekik, ha élni kívánnak választójoguk gyakorlásával – a levélben szavazáshoz képest már amúgy is diszkriminatív terhek mellett. Úgy véljük, az egyes Helyi Választási Irodák tapasztalt gyakorlata az érintettek alapjogsérelmén túl különösen sértő, hiszen épp azon polgártársaink joggyakorlását nehezíti, akik pénzt, időt és fáradságot nem kímélve, honfitársaikkal közösséget érezve részt kívánnak venni közös ügyeink alakításában.

A választási irodák – köztük a Helyi Választási Irodák – szakmai tevékenységének irányítása a Nemzeti Választási Iroda elnökének feladata.⁴ E feladat ellátása érdekében a választási eljárásról szóló törvény felruházta Önt azzal a jogkörrel, hogy a Helyi Választási Irodák részére a választási eljárási törvényben meghatározott feladatok ellátásával kapcsolatban – ideértve a választási eljárási törvényben előírt tájékoztatási feladatokat – közvetlenül utasítást adjon.⁵

Ezennel kezdeményezzük, hogy azonnal utasítsa a Helyi Választási Irodákat a félrevezető tájékoztatásnak potenciálisan áldozatul esett összes választópolgár haladéktalan tájékoztatására a szavazás valódi helyszínéről és időpontjáról a külképviseleti névjegyzékbe való felvételükre irányuló kérelemben megjelölt összes elérhetőségükön. Kezdeményezzük továbbá azt is, hogy a Nemzeti Választási Iroda nyújtson megfelelő tájékoztatást és képzést a szavazók tájékoztatásáért felelős Helyi Választási Irodáknak, és további hatékony szakmai ellenőrzéssel biztosítsa, hogy a fentihez hasonló esetekre ne kerülhessen többet sor. Javasoljuk továbbá, hogy a hivatali félretájékoztatással okozott, a károsultak által igazolt károk megtérítésére dolgozzanak ki megfelelő eljárást.

Budapest, 2014. február 3.

Üdvözlettel,

Dr. Szabó Máté Dániel
szakmai igazgató

---

⁴ Ve. 71. § (1)

⁵ Ve. 71. § (2)